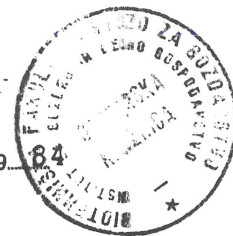

1984/204

1984

(N) P-67

INSTITUT ZA GOZDNO IN LESNO
GOSPODARSTVO PRI BF
61001 LJUBLJANA, VEČNA POT 2
P. P. 523-X, TELEFON 268 963

Ljubljana, 4.12.1984

Gozdno gospodarstvo Nazarje

63 331 NAZARJE

Vaš znak:

Tov. Jože Jeraj

021.48 : 174.7 Picea abies (L.) Karsten / 11
Naš znak: 63/11

Dnišan JORC

ZADEVA: Sušenje smrek na parceli št. 981/2, odd. 107, /
KO Savina, GG Nazarje

Na parceli št. 981/2, odd. 107, KO Savina, katere lastnik je tov. Ivan Ermenc, Ljubno 12, so si v petek, 28.9.1984, ogledali zdravstveno stanje smrek: inž. Jože Jeraj, vodja gojenja pri GG Nazarje, inž. Jože Poznič, medobčinski gozdarski inšpektor, tov. Franc Zamernik, revirni gozdar za družbeni sektor in mag. Dušan Jurc, fitopatolog iz Inštituta za gozdno in lesno gospodarstvo Ljubljana.

Parcela se razprostira ob cesti Radmirje - Ljubno, na strmem pobočju nad stanovanjsko hišo in bencinsko črpalko. Šest smrek v mešanem gozdu iglavcev in listavcev, tik nad stanovanjsko hišo, je suhih ali se sušijo. V deblih so številne odprtine, pod lubjem pa značilni rovi, ki jih je izvrtal veliki smrekov lubadar in njegove ličinke (*Ips typographus*). Kambij odmrlih in hirajočih smrek je odmrli v pasovih. Odmrli (nekrotizirani) deli kambija so rjavi, široki pribl. 10 cm, potekajo od korenin navzgor več kot 1,5 m in se ostro ločijo od normalnega, živega tkiva. V dnišču pregledanih smrek, kjer se korenine že razraščajo v stran, je v območju posameznega nekrotiziranega dela navadno votlina, ki je napolnjena s smolo.

V gozdarski fitopatologiji so znani pojavi skupinskega sušenja odraslih smrek, vendar je ta pojav redek. Sušenje lahko povzroči prava štorovka (*Armillariella mellea*), ki okuži korenine, jih uniči in ko obraste dnišče debla, se drevo posuši. Okužba se čisto

širi v sosednja drevesa, ki se tudi posuše. Še redkeje povzroči podobno obliko sušenja tudi koreninska goba (*Heterobasidion annosum*). Običajno se na odmrla ali hirajoča drevesa naselijo različni podlubniki. Znamenja okužbe s pravo štorovko ali koreninsko gobo je mogoče ugotoviti makroskopsko že na terenu. Ta znamenja na sušečih smrekah na parceli tov. Ermenca niso opazna in domnevamo, da omenjene glive sušenja niso povzročile. Lubadarji so se najverjetneje naselili nanje sekundarno, potem, ko so smreke že oslabele.

Nenavaden je pojav odmiranja kambija v pasovih in oblikovanjs s smolo napolnjenih votlin med lubjem in lesom koreničnika. Vzroka tega pojava ni bilo mogoče ugotoviti in za njegovo razjasnitev bi bila potrebna obširna preiskava (posek obolelih smrek, izkop panjev in korenin, natančna anatomska analiza odmrlih in zdravih tkiv, kemijska analiza odmrlih tkiv itd.), ta katero pa IGLG nima vseh potrebnih inštrumentov.

Ob ogledu obolelih smrek na terenu je bila izražena domneva, da gre morda za namerno poškodovanje dreves s fitotoksičnim kemičnim sredstvom. Simptomi sušenja te domneve ne zavračajo in z izključitvijo možnih biotskih povzročiteljev (glive, žuželke) ostaja ta domneva najverjetnejša.

V.d.direktor:

Marko KMECL, dipl.inž.